

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 28-02-2022

Mødedato Mandag d. 28. februar 2022 kl. 16:30

Mødested Mødelokale 2608

Indholdsfortegnelse

Endelig godkendelse af projektforslag for fjernvarmeforsyning for dele af Gladsaxe og bevilling til	3
Anlægsbevilling til udbygning af fjernvarme i dele af Gladsaxe Erhvervskvarter – andel af udbygning	7
Grøn omstilling, forslag til disponering af puljemidler i 2022-23.....	9
Affaldsindsamling på offentlige arealer.....	12
Introduktion til området spildevand og klimatilpasning.....	14
Status på Gladsaxe Kommunes DK2020 plan.....	15
Afrapportering og status for midler til klimatilpasning.....	17
Status og aktivitetsplan for Grønt IDÉcenter.....	20
Orientering om midlertidig drift af arealer i Radiomarken, hvor der i dag er fårefolde.....	22
Nyt fra bestyrelser.....	23
Meddelelser.....	24
Godkendelse.....	25

Punkt 1: Endelig godkendelse af projektforslag for fjernvarmeforsyning for dele af Gladsaxe og bevilling til projektering Del 2, anlægsbevilling

21-22-00.22.04-P35

Beslutning

Anbefales.

Kommende behandlingsforløb

Økonomiudvalget 15.03.2022

Byrådet 23.03.2022

Sagsfremstilling

Resumé

Miljøudvalget behandlede 06.09.2021, punkt 6, projektforslag for udbygning med fjernvarme i dele af Gladsaxe Del 2: Mosekvarteret, områder omkring Buddinge Hovedgade og dele af Stengårdskvarteret. Forslaget blev sendt i fire ugers høring til berørte forsyningsselskaber, og der er i høringsperioden ikke indkommet høringsbemærkninger.

Projektforslaget dokumenterer, at der er samfundsøkonomisk overskud ved fjernvarme i de berørte områder frem for individuelle, eldrevne varmepumper. Projektforslaget udviser et selskabsøkonomisk underskud, hvorfor der er ansøgt om tilskud til projektet fra den statslige Fjernvarmepulje, som administreres af Energistyrelsen. Der er 21.12.2021 fra Energistyrelsen givet tilsagn om tilskud på 50 mio. kr. til projektet. Trods tilskuddet fra Energistyrelsen er der et selskabsøkonomisk underskud i projektet, som vil betyde takststigninger for alle fjernvarmebrugere.

Projektforslaget sammenligner alene fjernvarme med eldrevne varmepumper, som følge af Byrådets beslutning 28.04.2021, punkt 11. Projektet resulterer i et samfundsøkonomisk overskud på 87 millioner kr.

Med denne sag anbefaler By- og Miljøforvaltningen, at projektforslaget endeligt godkendes, og at der gives bevilling på 4,65 mio. kr. til projektering af projektet og gennemførelse af entreprenørudbud.

Til sagen følger fire bilag:

Bilag 1: Opsamlende Notat ifm. godkendelse – Udarbejdet af GGF

Bilag 2: Oprindelige Baggrundsnotat fortsat udbygning af fjernvarme – udarbejdet af GGF

Bilag 3: Oprindelige Projektforslag – udarbejdet af Rambøll

Bilag 4: Skema for projekteringsbevilling – udarbejdet af GGF

Projektforslagets varmemarked og investeringsbehov

Projektforslaget omfatter 3.142 ejendomme. Ud fra oplysninger fra gasselskabet er varmebehovet beregnet til ca. 70.000 MWh.

1. GF - etablering af fjernvarmeledninger og stik	258 millioner kr.
2. GF - etablering af kudeanlæg (units)	87 millioner kr.
3. Virksomheder og borgers etablering af kudeanlæg	2 millioner kr.
4. CTR - investering i ny spidslastkapacitet	14 millioner kr.

I projektforslaget er fjernvarmeudbygningen vurderet op imod et scenarie med individuelle varmepumper. Dette scenarie vil kræve en samlet investering på 371 millioner kr. hos virksomheder og borgere.

For begge scenarier kommer en investering på 21 millioner kr. til afpropning af gasstik.

Høringsberettigede parter

De to scenarier vil berøre forsyningsselskaber på forskellig vis, hvorfor projektforslaget har været i høring hos berørte forsyningsselskaber, Evida (gasdistribution), Radius (eldistribution) og Centralkommunernes Transmissionsselskab (CTR). Der er i høringsperioden ikke kommet høringsbemærkninger.

Miljømæssige konsekvenser

Såvel fjernvarme- som varmepumpescenarierne giver anledning til en reduktion af CO₂ i forhold til nuværende anvendelse af fossil naturgas og olie. Projektforslaget giver en CO₂ reduktion på 11.900 tons per år, svarende til en reduktion på 7,7 procent af CO₂-udledningen i Gladsaxe.

Samfundsøkonomi

Projektforslaget viser, at fjernvarmeudbygningen har en samfundsøkonomisk gevinst på 87 mio. kr. i forhold til det alternative scenarie med individuelle varmepumper. Projektforslaget er inddelt i syv delområder, og hvert af delområderne udviser en positiv samfundsøkonomi.

Der er i projektforslaget gennemført analyse på fire forskellige scenarier for følsomheden af projektet. Hvis alle scenarier falder til ugunst for projektet, falder den samfundsøkonomiske gevinst med 94 mio. kr. og ender med et underskud på 7 mio. kr. Det vurderes ikke sandsynligt, at alle scenarier skal falde til ugunst for projekt, hvorfor projektforslaget vurderes robust sammenlignet med scenariet for individuelle varmepumper.

Selskabsøkonomi

Projektforslaget omfatter primært mindre parcel- og rækkehuskunder, det vil sige mindre kunder som giver et relativt lille varmesalg i forhold til etableringsomkostningerne. Selskabsøkonomien i projektforslaget udviser således et underskud på 116 mio. kr.

På baggrund af projektets selskabsøkonomiske underskud blev der ansøgt om tilskud til projektet fra den statslige Fjernvarmepulje. Der er givet tilsagn om tilskud på 50 mio. kr. svarende til et tilskud på 20.000 kr. per tilsluttet kunde (ved en tilslutning på 80 procent af det samlede potentiale). Tilskuddet dækker således ikke projektets samlede selskabsøkonomiske underskud, og det vil betyde en prisstigning i fjernvarmeprisen for både eksisterende og nye kunder.

Analysen for følsomheden for selskabsøkonomien viser, at et sammenfald af alle fire scenarier vil falde til ugunst for selskabsøkonomien med 95 mio. kr. yderligere. Et sammenfald vil naturligvis have en påvirkning på brugerøkonomien i retning af en yderligere stigning af taksten. Det vurderes som nævnt ikke sandsynligt, at alle scenarier skal falde til ugunst for projekt.

Brugerøkonomi

Idet selskabsøkonomien for det samlede projektforslag giver et underskud, vil økonomien for brugerne betyde takststigninger for eksisterende såvel som nye fjernvarmebrugere.

Som følge af et marked med stigende priser forventes investeringsomkostningerne at stige for udbygningen af fjernvarme i både Del 1 og Del 2 i forhold til de beregninger, der ligger til grund for projektforslagene. Den samlede takststigning, som kunderne reelt kommer til at opleve, vil således være en sum af takststigningerne fra både fjernvarmeudbygning under Del 1 og Del 2. Stigningen vil ske gradvist hen over udbygningsårene i takt med, at arbejdet gennemføres og udgifterne til anlægsarbejdet afholdes.

Der blev ved første behandling af begge projektforslag præsenteret følsomhedsberegninger, baseret på en stigning i investeringsomkostningerne på henholdsvis 10%, 20% og 30%. Erfaringerne fra lignende entreprenørudbud, gennemført i sommer og efterår 2021, viser, at det mest realistiske scenarie, med de nuværende markedsvilkår, vil være en stigning i anlægsudgiften på 30% i forhold til de beregninger, der ligger til grund for projektforslagene. Dette tegner følgende takststigninger:

Kundetype	Forventet årlig merudgift ved gennemførelse (inkl. moms) - DEL 1	Forventet årlig merudgift ved gennemførelse (inkl. moms) - DEL 2	Samlet årlig merudgift (inkl. moms)
Lille kunde (10 MWh)	111 kr.	211 kr.	322 kr.
Mellem kunde (17 MWh)	187 kr.	359 kr.	546 kr.
Stor kunde (120 MWh)	1.318 kr.	2.534 kr.	3.852 kr.

Det skal bemærkes, at den endelige påvirkning af taksterne som følge af udbygning først vil kunne fastlægges, når de faktiske priser fra entreprenørudbuddene og budget for den samlede anlægsinvestering foreligger til politisk godkendelse senere i foråret.

Trods de forventede takststigninger som følge af det nuværende marked, er fjernvarme fortsat en attraktiv varmeforsyning i Gladsaxe. Der opleves generelt stor interesse fra borgerne, som lige nu er ramt af prisstigninger på gas, olie og el.

Tidsplan og den videre proces

By- og Miljøforvaltningen foreslår, at projektforslaget Del 2 endeligt godkendes, og at der godkendes en bevilling på 4.650.000 kr. til projektering af projektet og til gennemførelse af entreprenørudbud. Bevillingen lånefinansieres og tilbagebetales over taksten via indtægter fra varmesalget og påvirker ikke kommunens låneramme.

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at projektforslaget for udbygning med fjernvarme Del 2 godkendes, og
2. at der gives rådighedsbeløb og anlægsbevilling til projektering og gennemførelse af entreprenørudbud på 4.650.000 kr., som finansieres via låneoptag i KommuneKredit.

Bilag

Bilag 1: Notat opsamling

Bilag 2: Baggrundsnotat udbygning Del 2

Bilag 3: Projektforslag

Bilag 4: Skema Projekteringsbevilling Del 2

Punkt 2: Anlægsbevilling til udbygning af fjernvarme i dele af Gladsaxe Erhvervskvarter – andel af udbygning Del 1

21-22-00.22.04-P35

Beslutning

Anbefales.

Kommende behandlingsforløb

Økonomiudvalget 15.03.2022

Byrådet 23.03.2022

Sagsfremstilling

Resume

Byrådet godkendte 27.10.2021, punkt 14, projektforslag for Del 1 til fortsat udbygning af fjernvarme i Gladsaxe Kommune. Projektforslaget Del 1 omfatter blandt andet Gladsaxe Erhvervskvarter, hvor der er registreret 96 potentielle større fjernvarmekunder.

Nye fjernvarmekunder i erhvervskvarteret er medvirkende til, at den samlede selskabsøkonomi for projektforslaget er positiv, hvorfor det er vigtigt at få tilsluttet kunderne i dette område så hurtigt, det er praktisk muligt. Den første større kunde har nu tilmeldt sig og ønsker fjernvarme leveret til et nyt byggeri på Sydmarken 22 i juli måned 2022.

Der søges i denne sag om anlægsbevilling til arbejdet i forbindelse med udbygning af fjernvarme for en andel af projektforslag Del 1 på 7.070.000 kr.

Der er følgende bilag til sagen:

Bilag 1: Notat med overordnet beskrivelse af projektet – udarbejdet af GGF

Bilag 2: Skema for bevilling – udarbejdet af GGF.

Sydmarken ligger i Gladsaxe Erhvervskvarter, og ejendommen på Sydmarken 22 ønsker tilslutning til fjernvarme senest juli 2022. Ejendommen er en ny bygning til medicinalvirksomheden AGC, der er beliggende i området, og som på nuværende er i gang med at udvide med en ny bygning.

Fjernvarmeforsyning af AGCs nye bygning medfører, at der skal etableres en stikledning fra Vandtårnsvej og ned til matriklen langs Sydmarken. På strækningen ligger yderligere tre potentielle fjernvarmekunder, der med fordel kan tilsluttes, når der arbejdes på vejen. Der arbejdes målrettet på at få accept fra disse tre ejendomme, så der kan opnås en synergi i gravearbejdet på Sydmarken.

Økonomiske konsekvenser

Med henblik på at kunne igangsætte anlægsarbejdet søges nu om en samlet bevilling på 7.070.000 kr., som omfatter forsyning til ejendommen Sydmarken 22 og med en option på forsyning til yderligere tre ejendomme på strækningen.

Tilslutning af disse kunder vil påvirke den samlede økonomi for alle fjernvarmekunder positivt, hvorfor forvaltningen anbefaler at igangsætte arbejdet.

Udgifterne anslås som følgende:

Byggeledelse og opsyn	600.000 kr.
Etablering af ledning til Sydmarken 22	3.330.000 kr.
Option for tre ekstra stikledninger	1.920.000 kr.
Risikotillæg (20% af anlæg)	1.170.000 kr.
Projekt ressourcer	50.000 kr.
Samlet omkostning ekskl. moms	7.070.000 kr.

For at kunne igangsætte anlægsarbejdet og dermed sikre fjernvarme til ejendommen på Sydmarken 22, herunder med option for tilslutning af yderligere tre ejendomme, søges om en samlet anlægsbevilling på 7.070.000 kr. Udgifter til etablering af ledningen lånefinansieres. Lånet tilbagebetales over taksten via indtægter for varmesalget og påvirker ikke kommunens øvrige låneramme.

Anlægsarbejdet forventes at kunne igangsættes ultimo marts 2022, så ejendommen kan være tilsluttet fjernvarme i juli måned 2022.

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at der gives rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 7.070.000 kr. til fjernvarmeforsyning til ejendomme på Sydmarken i Gladsaxe Erhvervskvarter, og
2. at rådighedsbeløb og anlægsbevilling finansieres via et tilsvarende lån.

Bilag

Bilag 1: Notat Etablering af stikledning til Sydmarken (AGC)

Bilag 2: Projektbevilling AGC

Punkt 3: Grøn omstilling, forslag til disponering af puljemidler i 2022-23

21-1-01.30.10-P15

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

15.12.2021 godkendte Byrådet Handleplan for Grøn Omstilling 2022-23. Handleplanen beskriver de konkrete indsatser, som skal sættes i værk i 2022-23 for at understøtte målene i Strategi for Grøn Omstilling.

Langt den største CO₂-udledning i Gladsaxe er knyttet til borgere og virksomheders virke. Det betyder at samarbejde og partnerskab med byens borgere, foreninger og virksomheder om den grønne omstilling er helt centralt. Handleplanen adresserer derfor både Gladsaxe Kommune som virksomhed – 'fej for egen dør' indsatser – og Gladsaxe som geografisk område.

Finansiering af den grønne omstilling

Generelt bliver indsatser for at fremme den grønne omstilling indarbejdet i nuværende og kommende projekter. Det betyder, at indsatserne i Handleplan for Grøn Omstilling 2022-23 i stor udstrækning vil blive implementeret gennem eksempelvis de udviklings- og anlægsprojekter, der i forvejen træffes beslutninger om (kommunale byggerier, trafiksanering, cykelstier, fjernvarmeudbygning, affaldshåndtering, ladestander med mere). En 10-års-oversigt over budgetposter til fremme af grøn omstilling viser, at der i budgetter er afsat 300 mio. kroner til grøn omstilling de næste 10 år.

Hovedparten af indsatserne i handleplanen afholdes derfor indenfor nuværende budgetter. Men der er også indsatser, der er betinget af, at der disponeres af puljemidler afsat til grøn omstilling. I udvælgelsen af handleplanens indsatser har fokus været på, hvor vi kan opnå de største CO₂-effekter og afspejler dermed, hvor midlerne til grøn omstilling kan anvendes bedst muligt.

Disponering af midler i Pulje til grøn omstilling 2022-23

Der er i budgettet afsat 1 mio. kroner om året via Pulje til grøn omstilling. Derudover er der 1,8 mio. kroner i Pulje til grøn omstilling, som endnu ikke er disponeret, så der i alt er 3,8 mio. kroner til udmøntning i de to år handleplanen dækker.

Handleplanens indsatser og prioritering af midlerne i Pulje til grøn omstilling blev drøftet med Det Grønne Råd på rådets møde 06.12.2021. Rådets input er indarbejdet i det forslag, som By- og Miljøforvaltningen fremlægger til godkendelse. Rådet ønskede, at indsatser til fremme af cyklisme, samkørsel og delebiler samt samarbejde med boligafdelinger og boligejere om energitiltag og omstilling til grøn varme blev prioriteret højt. Derudover havde rådet et ønske om, at Bilfri søndag på Søborg Hovedgade blev tilføjet som indsats.

Bilfri søndag var oprindeligt planlagt til at skulle afholdes søndag 17.05.2020, men måtte aflyses på grund af Corona-restriktioner. Formålet med arrangementet var overordnet at vise, hvad gaden og byrummet kan bruges til, når der ikke kører biler, og til en dialog med borgerne om grøn mobilitet. Arrangementet kræver en del personalressourcer, da det, foruden planlægning og gennemførelse af aktiviteter under selve arrangementet, også kræver udarbejdelse og godkendelse af afspærringsplaner, beredskabsplan, busomlægningsplaner, koordinering med beredskab og politi, samt en stor

kommunikationsindsats. Dette sammenholdt med en forventet mindre CO₂-effekt gjorde, at By- og Miljøforvaltningen anbefalede, at Bilfri søndag ikke blev gennemført i 2021.

Hvis Klima- og Miljøudvalget støtter op om Det Grønne Råds ønske om, at arrangementet gennemføres i løbet af 2022-23, så kan det for eksempel kombineres med handleplanens indsats om et borgersamarbejde om at reducere biltrafikken og få flere til at cykle og benytte kollektiv trafik.

På baggrund af drøftelsen med Det Grønne Råd foreslår By- og Miljøforvaltningen følgende disponering af midlerne i 2022-23:

Indsatser	Budgetramme 2022-23 (kroner)
Øget cyklisme, f.eks. kampagner, cykelservice, udlån af elcykler og cykelparkering	600.000
Samkørsel og delebiler. Kampagner og eksperimenter	100.000
Information til borgere og boligforeninger om ladestandere	50.000
Borgersamarbejde om grøn mobilitet	300.000
Bilfri søndag på Søborg Hovedgade	150.000
Samarbejde med boligafdelinger om energitiltag	300.000
Energikampagne til boligejere, og hjælp til at omstille til grøn varme. Informationsmøder, -materialer og dialog	350.000
Udnytte lokal overskudsvarme. Undersøge om lokale energikilder anvendes i fjernvarmesystemerne	300.000
Genbrug af materialer, møbler og inventar. Etablere kommunalt møbelgenbrug, herunder lagre, digitale løsninger mm.	350.000
Mindre madspild i kommunale køkkener og hos private. Samarbejde med foreninger, der arbejder med madspild	300.000
Koble indsats for social balance og grøn omstilling	200.000
Indsatser i alt:	3.000.000

Partnerskaber og netværk (videreført)	Budget 2022-23 (kroner)
Gate 21 partnerskab 2022 og 2023	600.000
DK2020 partnerskab	45.000
Andre regionale partnerskaber og netværk (Dynamiske by-data, fælles kommunalt Energi- og CO ₂ -regnskab mm.)	90.000
KlimaKlar netværk for erhverv	50.000

Partnerskaber og netværk i alt:

785.000

TOTAL:

3.785.000

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at forslag til disponering af Pulje til grøn omstilling 2022-23 godkendes.

Sagen fremlægges af

Anne Stougaard

Bilag

Bilag 1: Handleplan for grøn omstilling 2022-23

Punkt 4: Affaldsindsamling på offentlige arealer

22-1-07.01.00-A50

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

Resumé

Med budgetaftale 2022-2025 blev det aftalt, at Klima- og Miljøudvalget drøfter, hvordan kommunen kan understøtte, at flere borgere deltager i de nationale affaldsindsamlinger, herunder at kommunikationsindsatsen styrkes.

Der er i dag en række nationale affaldsindsamlings-initiativer primært Danmarks Naturfredningsforenings affaldsindsamling og Projekt Ren Natur. Derudover er der en række mindre initiativer. I Gladsaxe Kommune har vi for eksempel "Skraldejagten", der er et initiativ rettet mod folkeskoleklasser.

Med denne sag skal udvalget drøfte, om de af forvaltningen foreslåede indsatser er tilstrækkelige.

Danmarks Naturfredningsforenings "Affaldsindsamlingen"

De sidste mange år har By- og Miljøforvaltningen sørget for, at borgerne kan hente redskaber, sække, handsker med mere på genbrugsstationen i forbindelse med Danmarks Naturfredningsforenings nationale affaldsindsamlingsuge, der typisk ligger i starten af april. Forvaltningen har i øvrigt kun i begrænset omfang gjort opmærksom på indsamlingen over for borgerne.

For mange af Gladsaxe Kommunes skoler og dagtilbud er det en tradition at deltage i affaldsindsamlingen i løbet af ugen.

I 2022 foreslår forvaltningen, at forvaltningen og Grønt IDÉcenter gennemfører et større arrangement 03.04.2022 i forbindelse med "Affaldsindsamlingen", der i år forløber i uge 13. Forvaltningen vil undersøge, hvilke områder, der trænger mest til at få ryddet op og planlægge indsamlingssteder ud fra det, så vi sikrer, at vi får indsamlet så meget affald som muligt.

På selve affaldsindsamlingsdagen 03.04.2022 vil medarbejdere fra Grønt IDÉcenter og Miljøafdelingen/Driftsafdelingen organisere indsamlingen, og Driftsafdelingen vil afsætte biler og medarbejdere til at hente affaldet ved indsamlingsområderne efter endt indsamling. De deltagende borgere vil undervejs få serveret kage eller lignende. Kommunikations- og PR-indsatsen inden arrangementet øges for at gøre opmærksom på arrangementet. Det vil ske via pressemeddelelse og annonce i avisen, tryk af plakater/flyers og ved at gøre brug af sociale medier, hjemmesiden m.m. Derudover vil forvaltningen tage direkte kontakt til en række organisationer som Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Lokal Agenda 21 i Gladsaxe, lokale spejdere med videre. Borgmesteren har sagt ja til at deltage på dagen og en mulighed kunne også være, at Klima- og Miljøudvalget deltager for at skabe endnu mere opmærksomhed om arrangementet.

Projekt Ren Natur

By- og Miljøforvaltningen har i 2022 for tredje år i træk meldt sig til projektet "Ren Natur" om indsamling af henkastet affald. Det er et sponsor- og frivillighedsprojekt fra organisationen Hold Danmark Rent. Det betyder, at lokale foreninger, mod at samle affald, kan tjene penge til deres klubkasse. Det koster kommunen cirka 25.000 kr. årligt at være med. Der er blevet samlet affald ind på 15 ruter rundt om i Gladsaxe i henholdsvis 2020 og 2021. Datoerne for indsamling er spredt ud over både forår og efterår. Driftsafdelingen henter affaldet ude på ruterne efter endt indsamling.

I 2021 var der 10 foreninger, der fik afslag på at deltage, fordi der kun var sponsor-penge til 15 ruter. Forvaltningen vil på den baggrund undersøge, om det er muligt for forvaltningen selv at betale for at få flere ruter i projekt Ren natur i 2022, så flere foreninger kan deltage. Hold Danmark Rent har i år særligt fokus på at få patientforeninger og handicapforeninger med, hvorfor vi også i Gladsaxe Kommune vil gøre en særlig indsats over for denne gruppe. By- og Miljøforvaltningen vil være opmærksom på at koordinere indsamlingen 03.04.2022 med foreningernes indsamlinger under Projekt Ren Natur, således at der ikke bliver samlet ind de samme steder kort tid efter hinanden.

Forvaltningen forventer, at indsatsen 03.04.2022 samt tilkøb af ekstra ruter i forbindelse med Projekt Ren Natur budgetmæssigt kan holdes inden for en ramme på cirka 30.000 kr., som kan findes primært fra Grønt IDÉcenter inden for eksisterende puljer.

Opfordring til selv at samle affald

I de seneste år har Grønt IDÉcenter og genbrugsstationen udlånt affaldsgribere til borgergrupper med videre, der selv henvender sig, fordi de gerne vil rydde op i naturen. Forvaltningen foreslår at øge kommunikationsindsatsen for at få flere til på eget initiativ at samle affald i naturen, udover de nævnte arrangementer.

Forvaltningen vil blandt andet gøre brug af de etablerede netværk i kommunen, så vi herigennem kan få fat i så mange foreninger og borgergrupper som muligt og opfordre dem til at tage en halv dag ud i naturen med affaldssække for at gøre en forskel.

Afsluttende kan nævnes, at Grønt IDÉcenter også finansierer en indsats rettet mod skoleklasser. Det er en workshop kaldet Skraldejagten, der tilbydes mellemtrinnet på skolerne, og som handler om at styrke elevernes evne og engagement til at handle i forhold til affald, klima og miljø.

Ovenstående indsatser vil fortsætte frem mod 2025, hvor forvaltningen vil gennemføre en mindre evaluering af indsatsen, og udarbejde en orienterende sag til Klima- og Miljøudvalget.

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at indsatsen omkring Danmarks Naturfredningsforenings nationale affaldsindsamlingsdag øges med mere kommunikation og kommunal koordinering,
2. at antallet af ruter i forbindelse med Ren Natur kampagnen forsøges øget,
3. at der gennemføres en større kommunikationsindsats for at få flere til på egen hånd at samle affald i naturen, og
4. at det drøftes om Klima- og Miljøudvalget ønsker at deltage 03.04.2022.

Punkt 5: Introduktion til området spildevand og klimatilpasning

22-1-06.00.00-A50

Beslutning

Til efterretning.

Sagsfremstilling

By- og Miljøforvaltningen vil på mødet holde et oplæg, der præsenterer de kommunale opgaver og indsatser om spildevand og klimatilpasning. Vand- og spildevandsselskabet Novafos deltager også på mødet og holder et oplæg om forsyningsselskabets rolle og rammer samt samarbejdet med kommunen.

Spildevand

Alle kommuner skal have en Spildevandsplan, som blandt andet beskriver de planer, der er for udbygningen af afløbssystemet. Byrådet vedtog en ny 10-årig spildevandsplan i maj 2021. Det vigtigste nye er her, at Gladsaxe Kommune skal fuldt separeres over de næste 35-40 år. Det betyder, at spildevand og regnvand skal adskilles i hver sit system. Konsekvensen er, at de gamle fællessystemer, hvor regnvand og spildevand bliver blandet, skal bygges om. Det betyder også, at grundejerne skal adskille regnvandet og spildevandet på deres egne grunde.

Særligt fokus i 2022-2023 er separeringen i Mørkhøjområdet, som er det første af 18 områder i spildevandsplanen.

Klimatilpasning

I 2022 forventes Gladsaxe Kommune at få godkendt den første DK2020 plan. Det er en fælles plan for indsatser i forhold til klimaforebyggelse (grøn omstilling) og klimatilpasning. Klimatilpasning ses her bredere end øget nedbør og inkluderer for eksempel også stigende temperaturer. Klima- og Miljøudvalget skal vedtage DK2020 planen i løbet af foråret.

I 2021 trådte ny lovgivning i kraft der regulerer, hvordan forsyningsselskaber må arbejde med klimatilpasning.

By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Sagen fremlægges af

Direktør Carsten Nystrup og Kommunekoordinator Arne Kristensen fra Novafos

Daniel Grube Pedersen

Relateret behandling

Byrådet 26.05.2021, punkt 12 (vedtagelse af Spildevandsplan 2021)

Byrådet 30.09.2020, punkt 8 (deltagelse i DK2020 partnerskab – Klimaplaner i hele Danmark)

Punkt 6: Status på Gladsaxe Kommunes DK2020 plan

20-1-13.03.00-P16

Beslutning

Til efterretning.

Sagsfremstilling

KL har indgået et partnerskab med Realdania og regionerne om DK2020 med den ambition, at der bliver udarbejdet klimaplaner i alle landets kommuner. KL fremsendte derfor 16.06.2020 en invitation til Gladsaxe Kommune om deltagelse i DK2020. KL har en ambition om, at alle kommuner tilslutter sig projektet. Byrådet vedtog 30.09.2020, at Gladsaxe Kommune tilsluttede sig partnerskabet.

DK2020-partnerskabet skal synliggøre det lokale klimalederskab, som kommunerne har taget på sig, og styrke kommunernes rolle på klimaområdet overfor regering og folketing. Med partnerskabet tager kommunerne medansvar for målsætningen om, at Danmark bliver en nettonul-udledende nation senest i 2050 og går foran ved at planlægge klimahandling i kommunerne, der lever op til Parisaftalens målsætning.

En samlet plan for klimaindsatsen

Som en del af DK2020 skal hver kommune udarbejde en ambitiøs lokal klimaplan. DK2020 planen skal omfatte både klimaforebyggelse via CO₂-reduktioner og klimatilpasning. Ved deltagelse i partnerskabet skal Gladsaxe Kommune opbygge sin DK2020 plan efter en fælles skabelon, så planen lever op til globale standarder for klimaplanlægning. DK2020 baserer sig på den samme standard for klimaplanlægning, som anvendes af nogle af verdens største og mest klimaambitiøse byer i det internationale bynetværk C40. C40's internationale standard 'The Climate Action Planning Framework' (CAPF), udgør således rammen for en DK2020 plan, der lever op til Parisaftalen. CAPF er vedlagt som bilag 1.

Gladsaxe Kommune har allerede i en årrække arbejdet målrettet med klimaindsatsen herunder CO₂-reduktion og klimatilpasning. I april 2021 vedtog Byrådet en ny Strategi for Grøn Omstilling 2021-2030 og en ny Spildevandsplan 2021. Ligeledes har kommunen en vedtaget Klimatilpasningsplan fra 2014. Den nye DK2020 plan kommer til at give det samlede overblik over klimaindsatsen i Gladsaxe. Den bygger på de eksisterende, fagspecifikke planer og politikker. Der er altså ikke tale om en plan, der erstatter en række planer, men en overligger i form af en plan, som samler og skærper klimaindsatsen. De primære elementer, der tilføjes og som vi har forpligtet os til via DK2020-partnerskaber, er:

- Fastsætte ambitiøse klimamål for nettonul-udledning inden udgangen af 2050.
- Betragte klimatilpasning og reduktion af udledning som et samlet hele under betegnelsen klimaindsats.
- Finde sammenhænge mellem klimatilpasning og reduktion af udledninger for at forbedre effektiviteten af begge dele og minimere risici ved investeringer.
- Sikre inkluderende tiltag ved at inddrage en bred gruppe af interessenter i planlægningsprocessen og sikre, at gevinsterne fordeles ligeligt og retfærdigt.

4K-samarbejde om DK2020 planer

Gladsaxe Kommune samarbejder på mange områder med Gentofte, Lyngby-Taarbæk og Rudersdal kommuner i det såkaldte 4K-samarbejde. Derfor har vi også etableret et samarbejde omkring DK2020 planerne, hvor vi løbende udveksler erfaringer med henblik på at inspirere hinanden, minimere ressourceforbruget på udarbejdelsen af planerne og opnå synergieffekter ved fælles indsatser på klimaområdet. Derudover samarbejder vi på klimatilpasningsområdet med de øvrige Novafos-kommuner om løsninger og udfordringer.

Status

I december 2021 havde By- og Miljøforvaltningen første møde med CONCITO om vores udkast til DK2020 plan. CONCITO varetager sekretariatsfunktionen i DK2020 partnerskaber og er dem, der forhåndsgodkender kommunernes DK2020 planer, inden de sendes til endelig godkendelse af C40.

By- og Miljøforvaltningen forventer at sende Gladsaxes DK2020 plan til forhåndsvurdering hos CONCITO i slutningen af marts 2022. Hvis alt går vel, så sender CONCITO herefter planen videre til endelig godkendelse hos C40 i starten af april. Forvaltningen forventer derfor, at Gladsaxes DK2020 plan kan fremlægges til godkendelse af Klima- og Miljøudvalget på udvalgs mødet 30.05.2022 med efterfølgende godkendelse af Økonomiudvalget og Byrådet i starten af juni 2022.

By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Sagen fremlægges af

Anne Stougaard

Bilag

Bilag 1: C40s Climate Action Planning Framework 1.8.2020

Punkt 7: Afrapportering og status for midler til klimatilpasning

22-2-06.00.00-P16

Beslutning

Til efterretning.

Sagsfremstilling

Resumé

Sagen er By- og Miljøforvaltningens årlige afrapportering for, hvilke aktiviteter klimatilpasningsmidlerne er blevet brugt til. Midlerne er givet for perioden 2017-2021.

Baggrund

På baggrund af kommunens klimatilpasningsplan fra 2014 er der afsat midler til en række kommunale klimatilpasningsopgaver, som understøtter eller ligger i forlængelse af Novafos' takstfinansierede klimatilpasningsprojekter.

Midlerne er afsat for perioden 2017-2021 og indenfor fire indsatsområder:

- Understøttelse af klimatilpasningsarbejdet generelt
- Klimatilpasning på kommunale ejendomme
- Omdannelse af Rådhusparken
- Rekreativ værdi i klimatilpasningsprojekter.

Det er aftalt, at By- og Miljøforvaltningen hvert år afrapporterer på de aktiviteter, der er gennemført.

Understøttelse af klimatilpasningsarbejdet generelt

Der blev oprindeligt afsat 750.000 kr. om året i den fem-årige periode fra 2017-2021 til understøttelse af klimatilpasningsarbejdet generelt. Der er mulighed for overførsel mellem årene.

I 2021 er der brugt i alt 804.250 kr. til dette arbejde.

Vedtaget budget, kr.	Overført fra tidligere år, kr.	Korrigeret budget, kr.	Forbrug 2021, kr.	Rest, kr.
(fremskrevet)				
850.000	644.209	1.494.209	804.250	689.959

Midlerne bruges især til finansiering af et årsværk til klimatilpasningsarbejdet. Derudover bruges midlerne til analyser, måleprogrammer, kortlægninger med mere, som kan understøtte strategien om at fremtidssikre klimatilpasningen af Gladsaxe og arbejdet med klimatilpasning på overfladen, der bidrager til den grønne, levende og bæredygtige by. Midlerne bruges også i planlægningen af konkrete klimatilpasningsprojekter, hvor kommunen som myndighed må bidrage til Novafos' arbejde. Og i nogle tilfælde bruges midlerne til kommunikation med borgere og virksomheder om klimatilpasning.

I 2021 er midlerne brugt til:

Personale til klimatilpasning	443.457 kr.
Udgifter til landinspektør i forbindelse med Kagsåparkens regnvandsprojekt	30.000 kr.
Rådgivning i forbindelse med udarbejdelse af Driftsplan for de grønne klimaveje i Bagsværd	60.071 kr.
Evaluerings af forskellige typer LAR-løsningers funktionalitet i Gladsaxe og Gentofte	30.000 kr.
Kommunikationsplan og kommunikationsmaterialer for høringsfase på Spildevandsplan 2021 (fortsat fra 2020)	89.922 kr.
Kortlægning og overvågning af det terrænnære grundvandsspejl ved hjælp af loggere i grundvandsboringer. Vil også blive brugt i kommende model for det terrænnære grundvand (fortsat fra 2020)	150.800 kr.
SUM	804.250 kr.

Det resterende beløb 689.959 kr. vil indgå i finansieringen af personale, kommende områdeplan for separeringen af Mørkhøj, analyser og kommunikation til borgerne om separeringen. Disse aktiviteter vil derudover blive finansieret af de 2 mio. kr. til understøttelse af strategien for klimatilpasning, der blev besluttet i budget 2021. Der blev dengang afsat 1 mio. kr. i 2023 og 1 mio. kr. i 2024 til dette arbejde. Midlerne er blevet fremrykket til 2022 efter vedtagelsen af den nye spildevandsplan, da planlægningen af separeringen af Mørkhøj for alvor starter i 2022.

Klimatilpasning på kommunale ejendomme

Der er afsat 1 mio. kr. om året i den fem-årige periode 2017-2021 til klimatilpasning på kommunale ejendomme. Midlerne skal understøtte, at der arbejdes med klimatilpasningsløsninger på kommunale ejendomme i forbindelse med renovering og nybyggeri. Der er mulighed for overførsel mellem årene.

I 2021 er der brugt i alt 2.088.945 kr. til dette arbejde.

Vedtaget budget, kr.	Overført fra tidligere år, kr.	Korrigeret budget, kr.	Forbrug 2021, kr.	Rest, kr.
(fremskrevet)				
1.006.000	3.104.267	4.110.267	2.088.945	2.021.322

Midlerne er i 2020 og 2021 brugt på Stjernen Børnehus. Her er alt regnvand nu blevet separeret og føres til Kong Hans Have. De etablerede tiltag forbereder endvidere en LAR-løsning for de øvrige skole-/institutionsbygninger, der ligger som nabo til børnehuset. Legeværddi og regnvandshåndtering på børnehusets friarealer er nu integrerede dele og har sammen med et planlagt kvalitetsløft af legepladsen skabt et unikt pædagogisk rum.

I 2020 og 2021 er der også brugt midler til nyt rekreativt regnvandsbassin ved det gamle Blaagaard Seminarium, som giver mulighed for ophold og aktiviteter omkring søen. Det er aftalt med Ejendomscentret, at de resterende midler bruges i 2022 i forbindelse med forskellige LAR-løsninger på daginstitutionerne Svanen (Tobaksvejen 6) og Grønnegården (Transformervej 3). På Grønnegården anlægges der regnvandsbede og en mindre sø oprenses, så vandet bliver synligt på overfladen og kan indgå i det pædagogiske arbejde med børnene.

Omdannelse af Rådhusparken

Der er 4,3 mio. kr. i denne pulje som er øremærket til et kommende arbejde med at samtænke klimatilpasning, byliv og letbanefunktion i området omkring Rådhusparken. Planlægningen af Områdeplan for separeringen af Buddinge-området, hvor Rådhusparken ligger i, forventes at starte i 2023 og med et forventet anlægstidspunkt for 2028. Hvordan midlerne skal udmøntes, vil blive en konkret politisk beslutning.

Rekreativ værdi i klimatilpasningsprojekter

Denne pulje er øremærket rekreative aktiviteter i forlængelse af klimatilpasningsprojekter. Midlerne kan for eksempel bruges til landskabelig eller naturmæssig bearbejdning af projekter, som skaber bedre muligheder for ophold, leg, bevægelse, biodiversitet med videre. Aktiviteter som Novafos ikke kan finansiere.

I 2021 besluttede Byrådet 15.12.2021, punkt 13 og 14, at overføre 3 mio. kr. fra denne pulje fra Miljøudvalget til Trafik- og Teknikudvalget til etableringen af de rekreative tiltag i Kagsåparkens Regnvandsprojekt.

Derudover er der i 2021 brugt 42.362 kr. til etablering af en særlig paddesø i Mørkhøj området omkring Rektorsøen og det nye regnvandsbassin ved det tidligere Blaagaard seminarium. Det er anlagt, så det skaber særlig gode levevilkår for padderne i området.

Overført fra tidligere år, kr.	Forbrug/overførsel 2021, kr.	Rest, kr.
3.599.374	3.042.362	557.012

I forhold til de resterende midler vil en mindre del skulle bruges til en eventuel genplantning i Kong Hans Have. Derudover undersøges det i øjeblikket om Novafos' kommende oprensning af Rektorsøen i Mørkhøj, som forventes udført i vinteren 2022-23, har potentiale til at blive udført med en særlig rekreativ værdi til gavn for brugerne af området, som både tæller spejdere, Byøkologisk center og plejecentret i området. Udover Novafos' finansiering af selve oprensningen vil det sandsynligvis kræve særlige kommunale midler, som kunne finansieres af denne pulje, hvis bassinet/søen samtidig kan anlægges, så det får en meget større rekreativ funktion end det har i dag. Et eventuelt forslag om dette vil blive forelagt politisk.

By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Punkt 8: Status og aktivitetsplan for Grønt IDÉcenter

22-2-09.00.00-G01

Beslutning

Til efterretning.

Sagsfremstilling

Da der er tiltrådt et nyt Klima- og Miljøudvalg ved årsskiftet, vil By- og Miljøforvaltningen orientere om Grønt IDÉcenter og dets aktiviteter. Grønt IDÉcenter (GIC) er Gladsaxe Kommunes borgerrettede miljøcenter. Det hører organisatorisk under Miljøafdelingen. I GIC har Gladsaxes grønne guide også kontor. Den grønne guide er ansat af foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe, men er lønnet af Gladsaxe Kommune. Den grønne guide og foreningen har enten selvstændigt eller i samarbejde med kommunen stået for arrangementer, aktiviteter, undervisning og kursusforløb inden for miljø-, natur- og klima i mere end 20 år.

Centeret får løbende henvendelser med spørgsmål om klima, miljø og natur fra borgere, skoler med videre. GIC udlåner også materiel til borgerne som for eksempel natur/energikufferter og saftpressere.

Grønt IDÉcenter er beliggende i hovedbibliotekets bygning i stueetagen og centerets mødelokale benyttes både af kommunens medarbejdere og en række foreninger.

I 2021 var det ligesom i 2020 vanskeligt at gennemføre borgerarrangementer, medmindre de foregik i mindre grupper ude i naturen. Der har derfor ikke været gennemført hverken de samme eller helt så mange aktiviteter, som normalt. I nedenstående oversigt ses eksempler på de arrangementer, der fandt sted i 2021, og hvad der pt. er planlagt i 2022.

Eksempler på borgerrettede arrangementer i 2021

Forår	• Natur-orienterings”løb” i Høje Gladsaxe Parken for børn og voksne• Natur- og miljøvejledning• Oplæg for flere parter om biodiversitet, natur og kultur
Sommer	• En del af kommunens sommerferieaktiviteter for skolebørn med aktiviteten ”Naturens forunderlige verden” i Radiomarken• Deltagelse i bæredygtighedsfestival i Hovedbiblioteket (LA21), Natur- og miljøvejledning for flere parter
Efterår	• Søens Dag:
I samarbejde med Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe holdt Gladsaxe Kommune Søens Dag. Ca. 500 borgere deltog. Aktiviteter: Naturudfordringen (LA21), kano-sejlads, naturvejledning vedr. søens fisk, træklating, medefiskeri m.m.• Naturvejledning for flere parter i Gladsaxe og omegn. For guiden og LA21 også naturvejledning af skolebørn• Sanketur i Høje Gladsaxe Parken. Ca. 30 deltagere. Deltagerne lærte om, hvilke spiselige planter, svampe og bær, de kan finde på denne årstid og hvordan de kan tilberedes• Skraldejagten: Fem skoleklasser deltog en hel dag i ”Skraldejagten”, der bestod af indsamling og undervisning om affald og workshop om mikrohandlinger for et bedre miljø

- Arrangementer i samarbejde med biblioteker (LA21) vedr. indsats for fugle (redkassebyggeri) og pindsvin (konstruktion af bosteder)
- Legetøjsloppemarked (for bl.a. at spare ressourcer)
- To ekskursioner ved miljødag på Gladsaxe Gymnasium

- Vinter
- Mytologisk juletur i Smør- og Fedtmosen med indsamling af naturens julepynt
 - Indsats ved juletræstændingen (LA21)

Eksempler på påtænkte borgerrettede arrangementer i 2022

- Vinter
- Opsætning af fuglekasser ved rådhuset og PR om emnet
 - Fugletur

- Forår
- Tøj-byttemarked på biblioteket
 - Deltagelse i Grøn Dag på Genbrugsstationen
 - Større arrangement i forbindelse med DN's affaldsindsamlingsdag
 - Kursus om giftfri have – fire kursusdage
 - Involvering i Gladsaxe Kommunes kampagne om madspild
 - Evt. sankedag

- Sommer
- Sommerferieaktiviteter om natur for børn
 - Gladsaxe dagen
 - Søens Dag

- Efterår
- Legetøjsloppemarked (for bl.a. at spare ressourcer)
 - Svampetur
 - Evt. sanketur

By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Punkt 9: Orientering om midlertidig drift af arealer i Radiomarken, hvor der i dag er fårefolde

22-4-01.05.00-P20

Beslutning

Til efterretning.

Sagsfremstilling

Resumé

I overensstemmelse med den gældende plejeplan for Radiomarken blev der etableret folde til sommergræssende får. Det har der vist sig at være nogle udfordringer med.

By- og Miljøforvaltningen har besluttet ikke at forlænge kontrakten med dyreholder i Radiomarken. Fårene har været et aktiv for mange besøgende, men der er set stigende udfordringer med løse hunde og fodring fra publikums side, samtidig med at det er konstateret, at fårenes græsning ikke er optimal i forhold til biodiversiteten. Indtil en ny plejeplan for Radiomarken er vedtaget og nye tiltag kan realiseres, gennemføres pleje af de beskyttede naturområder med høslæt og afbrænding.

Sagsfremstilling

I en årrække har der hver sommer været udsat får på to folde i Radiomarken. Dyrene har været til glæde for mange besøgende. Fårenes græsning har begrænset tilgroning med træer og buske. Fårefoldene er udpeget som beskyttet natur, omfattet af naturbeskyttelsesloven §3, hvilket betyder at tilstanden ikke må ændres og biodiversiteten skal plejes og bevares.

Der har dog også været udfordringer med fåreholdet både i forhold til dyrevelfærd og naturpleje. Der har desværre været flere tilfælde, hvor fårene er blevet jagtet og bidt af løse hunde. Der er også omkommet lam muligvis på grund af uhensigtsmæssig fodring fra besøgende. På den baggrund har fåreholder ikke ønsket at fortsætte samarbejdet. Hvis fåregræsning skulle fortsætte, ville det derfor kræve, at forvaltningen kunne indgå en ny 1-årig kontrakt med en anden fåreholder. Samtidig har By- og Miljøforvaltningen erfaret, at fårenes græsning ikke er optimal i forhold til at sikre mest mulig biodiversitet. Får foretrækker generelt at æde blomsterplanter, og mængden af vilde blomster, bier og sommerfugle, er derfor ikke så stor, som den kunne være. Der har derfor fra begge parter side, været et ønske om at afslutte samarbejdet.

I 2021 har forvaltningen arbejdet med en revision af plejeplanen for Radiomarken, hvor disse forhold er taget i betragtning. Det har derfor været beskrevet som et muligt nyt initiativ i det udkast til ny plejeplan, der har været i høring i efteråret 2021, at ændre fra sommergræssende får til helårgræssende kvæg. Udkastet til plejeplan foreslår også at nedlægge den sydlige fårefold og her pleje den beskyttede natur med høslæt og afbrænding.

Indtil planen er vedtaget og disse tiltag kan implementeres permanent, er der dog behov for en midlertidig naturpleje af området, hvor de to folde ligger i dag. Planen forventes fremlagt for udvalget i maj 2022.

By- og Miljøforvaltningen vil derfor gennemføre en midlertidig naturpleje, frem til vedtagelse af plejeplanen og implementeringen af tiltagene, med høslæt og afbrænding med henblik på at styrke biodiversiteten, skabe flere naturoplevelser, og sikre tilgængelighed på området. I den nordlige del af Radiomarken, udenfor fårefoldene, er der i dag gode erfaringer med høslæt, som skaber gode forhold for blomster, insekter med mere. Afbrænding er endnu ikke afprøvet i Gladsaxe Kommune, men flere nabokommuner har gode erfaringer med denne naturplejemetode, også på bynære arealer. Afbrændingen sker én gang årligt, typisk i marts. Her brændes vissent græs med mere, så der er lys og luft til sommerens blomster. Efter få uger er sporene efter afbrændingen stort set væk.

By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Punkt 10: Nyt fra bestyrelser

21-19-00.22.04-P35

Meddelelse

Intet nyt.

Punkt 11: Meddelelser

21-20-00.22.04-P35

Meddelelse

Ingen meddelelser.

Punkt 12: Godkendelse

21-21-00.22.04-P35

Meddelelse

Godkendt.